

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijski
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 220.

V Ljubljani, v sredo 26. septembra 1894.

Letnik XXII.

„Danica“.

Iz Vitanja, 22. septembra.

Pravila slovenskega katoliškega akademiškega društva „Danica“ na Dunaju jasno kažejo slovenskemu občinstvu temelj, na katerem se je sezidalo naše društvo, in smotre, za katerimi težimo. Groza, ki nas je navdajala, ko smo opažali, kako se je marsikateri nadarjeni slovenski tovariš v uživanju nevajene brezmejne prostosti pogubil v viharnih valovih velikomestnega življenja in s tem se izgubil za slovenski narod, širjenje onega zlega duha cinizma in kozmopolitizma mej slovenskimi velikošolci, ki razdira idejale, uničuje veselje do resnega dela, obnemogočuje iskreno, žarko in nesebično domoljubje ter rodi le blazirano zasmehovanje vsacega idealnega vzleta in strašno praznoto v srcu, pomanjkanje prave kolegijalnosti, nadalje žalostne skušnje, ki so nam dokazale, da hitimo v prepad, če se ne ustavimo pravočasno, prepričanje, da se rešimo le, če se povrnemo h Kristusu in se goreče oklenemo njegove cerkve, če podvojimo svojo marljivost in se resno poprimemo ne samo stanovskih, ampak tudi filozofskih in socialnih študij, to so bili oni vzroki, ki so bili povod ustanovitvi „Danice“ na katoliški in narodni podlagi.

Zeleli smo si društva nadzorovanega od izkušenih mladinojlov, iz katerega bi se vračali v domovino močje, zdravi na duši in telesu, neustrašljivi katoličani, neupogljivi značaji, napolnjeni z ono iskreno ljubeznijo do domovine in slovenskega naroda, katere se kaže v neumornem in nesebičnem delu za domovine duševni in gmotni blagor. V koliko bode naša „Danica“ izpolnila stavljenе nade, kazala bode bodočnost, nas navdaje samo trdna zavest, da nam Bog ne bode odtegnil nepotrebne blagoslova. V zaupanju na božjo pomoč pričeli bomo z navdušenjem in z vztrajnostjo izvrševati svojo nalogo.

Pravila, sestavljena na podlagi pravil „Slovenije“, „Ilirije“ in katoliških društev „Avstrije“ in „Norike“, presodila sta na našo prošnjo najprej vč.

g. dr. Sedej, ravnatelj v „Avguštinju“, in gosp. dr. Strekelj, docent na vseučilišču, za kar jima bode naša najlepša zahvala. Poslali smo jih tudi v presojo čč. knezoškofijskim ordinarijatom v Maribor in v Ljubljano. Na to so nam blagovolili odgovoriti prevzvišeni g. knez in škof ljubljanski s sledečim prelepim pismom:

Slavnemu esnovalnemu odboru slovenskega katoliškega akademiškega društva „Danica“ na Dunaju.

Pravila, doposlana mi s cenjenim dopisom slavnega esnovalnega odbora z dne 27. maja 1893 sem prejel ter je vzel s posebnim veseljem na znanje. Vzdostil me je Vaš pogumni, a žal da tudi prepotrebni korak tembolj, ker mi daje poročstvo, da mladi gospodje, ki si upajo tako možato stopiti pred svet, ne zmené se za sovražni tok časa in premnoge zapreke, v istini naznanjajo liki zgodnji „Danici“ prihod veselejše, svetlejšé dobe, ko bodo bliščeči žarki katoliške resnice prešinjali vse kroge. Zato sem prepričan, da bode značajno postopanje vrlih akademikov si prej ali slej pridobilo s strani vseh pravih domoljubov popolno priznanje, kakor se sme zanašati tudi na polnost blagoslova božjega, katerega želim snujočemu se društvu in vsem njegovim članom iz celega srca.

V Ljubljani, dne 21. junija 1893.

† Jakob, knez in škof.

Kmalu potem prejel je esnovalni odbor istotako priznalno pismo iz rok premilostnega gosp. kneza in škofa lavantinskega. Krasno pismo slove:

Mnogočislannemu esnovalnemu odboru slovenskega katoliškega akademiškega društva „Danica“ na Dunaju.

Dne 27. maja tekočega leta meni doposlani načrt pravil slovenskega katoliškega akademiškega društva „Danica“ sem prav pazljivo prebral. Ni, da bi nasvetoval kako premembo, dostavim le samo to, da me je podjetje razveselilo močno; zakaj potreba je velika, da se vsi slojevi družbe postavijo na krščanska katoliška načela, ako hočejo ljudje uspešno delati za časno in večno blaginjo svojo in bližnjega.

In to velja pred vsem akademikom, ki so poklicani, biti vodniki in učitelji priprostega ljudstva, kadar po srečno dovršenih študijah dosežejo javno službo. Bodi torej društvo „Danica“ vseučilišnikom svetla zvezda, ki jih vodi h Kristusu in k njegovi sveti cerkvi, zunaj katere ni rešitve. Naposled prosim vseh dobrega Boga, naj svoj blagoslov bogato razlije nad vse društvenike in podpornike tega vse hvale in vse podpore vrednega društva.

V Mariboru, dne 20. avgusta 1893.

Dr. Mihael Napotnik,
knez in škof.

Prekrasne blagoslavljajoče besede naših višjih dušnih pastirjev in simpatični pozdravi iz raznih krajev slovenske domovine nam služijo v dokaz, da smo krenili pravo pot.

Konečno se obračam do slovenske duhovščine in do naše nam naklonjene slovenske inteligence z lepo prošnjo, da bi pristopili v obilem številu v krog naših starih. Odločili smo se namreč za ustanovo starešinskega kroga, da bi dali mlademu društvu trdno podlago in varen temelj, da bi pod zaščito tega kroga društvo tem lažje prebilo prvotne težave. Kot najmanjši letni donesek za starešine je določil ustanovni odbor 2 kroni za celo leto. Seveda se z ozirom na začetne obilne troške radodarnosti ne stavijo nobene meje.

Doslej so blagovolili pristopiti društvu kot ustanovniki sledeči gospodje: vlč. gosp. Peter Bohinjec, kurat v Trnjam, dne 30. maja 1893; vlč. g. msgr. dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici, dne 2. januarja 1894; vlč. g. Avgust Šinkovec, kapelan v Stari Loki, dne 23. avgusta 1894, in vlč. g. Andrej Kalan, stolni vikar v Ljubljani, dne 4. septembra; kot starešine pa je pristopilo 25 gospodov, katerih imena bomo objavili v „Slovencu“ pozneje. Bog povrni vsem stoterokrat!

Denarne pošiljatve prosim adresovati do 4. oktobra v Vitanje (Weitenstein) na

Fr. Jankovič, stud. med.,
v imenu osnov. odbora za „Danico“.

LISTEK.

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

XXXVI.

Odgovor in kava prišla sta skupaj. Objel sem Tremarella ter mu dejal: »Bog ti povrni to udanost!« Moje sumničenje njega in neznanca bilo je uničeno, zakaj, niti povedati ne vem: ker mi je bilo zoprno, ker se mi je zdelo vsled moje paznosti, da nikdar nepredvidno ne govorim o politiki, nepotrebno, ker, akoprav občudujem Tacita, vendar nesem nikdar mislil, da ima prav, kdor gleda vse le v črnih barvah.

Julijan (tako podpisoval se je dopisnik) začel je pismo z dvorljivim uvodom in govoril je po vsem mirno o začetem dopisovanju. Pošalivši se nekoliko z mojo vznemirnostjo, pričel je s svojimi dovtipi nekako zbadati. Koncem prosil me je, po dolgi razpravi o odkritosrčnosti zamere, ako mi ne morem zamolčati svojega nedopadajenja, katero je

občutil, zapazivši na meni nekako skrupulozno opotavljanje, neko krščansko ozkovednost, ki se ne more vjemati s pravo filozofijo.

»Vedno Vas bom spoštoval«, pristavil je, »ako bi se prav ne mogla vjemati v tej točki; a moja odkritosrčnost sili me, povedati Vam, da nemam vere, da zaničujem vse vere, da se imenujem le »iz ponižnosti« Julijana, ker je bil izvrstni oni cesar kristijanom sovražnik, da pa jaz grem mnogo dalje, kot on. Kronani Julijan veroval je v Boga in bil je na svoj način »pobožen«; jaz tega nesem, jaz ne verujem v Boga, vso krepost vidim v lju bezni do resnice in do onega, ki jo išče in sovražim onega, ki mi ne dopada.«

In tako nadaljevaje povedal ni prav nič pametnega, zabavljaj je krščanstvu, hvalil na široko vzvišenost brezverske kreposti in začel — deloma resno, deloma šalivo — povzdigovati Julijana radi njegovega odpada in radi njegovega »človekoljubnega poskusa« izbrisati se zemlje vsa znamenja evangelija.

Nazadnje prosil me je zopet zamere, bojé se, da je preveč zalil moje prepričanje, potem pa je

zopet tožil, da nedostaje tako pogostoma odkritosrčnosti. Ponavlja je svojo srčno željo, ostati z mano v zvezi, me je pozdravljaj.

Pripis se je gasil: »Nimam družih pomislekov, kakor, da niste dovolj odkriti. Zamolčati vam ne morem, da se mi zdi vaše kristijansko govorjenje z mano le navidezno. Silno želim, da bi ne bilo tako. V tem slučaju vrzite krinko proč: vzgled sem Vam dal.

Ne morem popisati čudnega vtisa, ki mi je napravilo to pismo. Srce mi je utripalo pri prvih stavkih, kakor kacemu zaljubljenju, potem pa mi je bilo, kakor bi mi ledena roka stiskala srce. To norčevanje iz moje vestnosti me je zalilo. Žal mi je bilo, da sem stopil v dotiko s takim človekom, jaz, ki tako sovražim cinizem, katerega smatram za najbolj nefilozofično, najmalosrčnejšo vseh smerij, jaz, kojemu prevzetnost ukazuje tako malo!

Prebravši zadnjo besedo, dal sem pismo med palec in kazalec ene roke in med palec in kazalec druge in vzdignivši levico, potegnil sem hitro z desnico in vsaka roka bila je v posesti polovice lista.

(Dalje sledi)

Iz delegacij.

Iz Budimpešte 25. sept.

Ogerske delegacije finančni odsek

je imel včeraj sejo in je rešil proračune finančnega ministerstva, carin in pa najvišjega skupnega računišča. Obravnava je bila jako kratka.

Pomorski odsek

je pa danes odobrilo poročilo, ki se predloži v skupni seji delegacije. — O tem poročilu ni bilo nobene debate.

Meso pri vojakih.

Vojni odsek je danes zopet imel sejo in je rešil več točk. Poročevalec Hegedüs je pojasnoval nekatere večje stroške, ki izhajajo od povišanja števila vojakov.

Pri tem je pa omenil, da se pri vojakih vedno bolj rabi koštrunina zlasti na Ogerskem. V drugi državni polovici se pri vojakih mnogo koštrunine ne poje. Lani se je v delegaciji koštrunino priporočalo iz gospodarskih ozirov.

Dva delegata sta potem vprašala, kako je z avstralijskim mesom in sekcijski načelnik vitez Röckerzaun je dal dotična pojasnila.

Delegata Szell in grof Andrassy sta se izrekla proti avstralijskemu mesu, ki je morda ceneje ali gotovo slabše. Vojaki pa morajo dobivati dobro hrano. Sicer pa tudi iz gospodarskih ozirov ne gre, da bi vojna pomagala, da se Evropa preplavi z avstralijskim mesom. Ta stvar je tem važnejša, ker vojna največ mesa potrebuje in bi bil hud udarec za živinorejo, ko bi meso za vojno dobivali od drugod.

Vojni minister misli, da se ni bati avstralijskega mesa. Vsakemu je sveže meso ljubše. Že to, da smo porabili nekaj dobrega konservnega mesa, je bilo hudo za vojake. Konserve so le pripomoček v sili, ali vojak, ki slednji dan je meso, jih nikdar ne bode posebno cenil. Zaradi tega se ni bati, da bi konservno meso se kdaj pri vojni obče rabilo.

Potem se je rešilo še nekaj manj važnih stvari in je predsednik izrekel zahvalo vojnemu ministru za prijazna pojasnila in poročevalcem in članom odseka za marljivo delovanje in zaključil sejo.

Prihodnja seja bode v soboto.

Odsek za sklepni račun ogerske delegacije

je odobrilo sklepni račun za 1892 leto. Vspeh je ugodnejši za 3.200.000 gld., nego je bilo proračunjeno. Ta vspeh se je dosegel le s tem, da so carine donesle 7 milijonov več, nego je bilo proračunjeno. Drugače bi bil vspeh za 3.800.000 slabši mimo proračuna.

Ni ga več!

Iz Pazina 22. sept.

„Hvala Bogu!“ vzdihnil je vsak domoljub po tužni Istri, ko je čul, da zapusti vitez Schwarz mesto Pazin. Samo škoda, da tega ni storil vsaj dve leti poprej. Najbrž so ga držali na tem važnem mestu toliko časa, da je podrl vse, kar se je dobrega storilo po obširnem glavarstvu za okrajnih glavarjev Manzana in Simziga. Prvi od teh dveh bil je po rodu in mišljenju Italijan, a vendar bil je nepristranski, prijazen in pravičen tudi Hrvatom, da si je predobro znal, da postopanje njegovo ne ugaja mogočnemu namestniku Depretisu v Trstu. Za grofom Manzanom prišel je k nam g. Simzig, rodom Gorican. Dokler se ni na lastne oči prepričal o razmerah naših, bil je sicer Italijanom preveč naklonjen, toda, opazivši nepravično njihovo i nemoralno postopanje proti Hrvatom, začel se je zanimati za naše zanemarjeno šolstvo in tudi za gospodarstvo po občinah. In res poleg nadzornika g. profesorja Kosa, imamo še prav posebno njemu zahvaliti se, da se je ustanovilo več rednih, posebno pa zasilnih ljudskih šol. V zadnjih poučuje rodoljubna naša duhovhovščina in na ta način prav lepo združuje nauk v cerkvi i šoli v jedno celoto, Izobraženje naroda je pri nas prav posebne važnosti, ker prav neznanje njegovo je poleg oderuštva karnjelskega glaven vzrok propadanju isterskega kmeta.

Schwarz pa, kojega ste nam poslali iz Novega mesta, ni bil le velik nasprotnik napredku našemu v političnem obziru, ampak njemu so bile tudi narodne hrvatske šole trn v peti. Duhovnikom, ki so hoteli odpreti zasilne šole, delal je ovire Fekete na vse mogoče načine. Da prepreči osnovanje takih šol, pomagati si je vedel z vsakovrstnimi pripomočki. — Se ve da ga je v tem rad podpiral deželni odbor poreški.

Da bi za-se i svoje namene pridobil nevednega kmeta, poskušal je prikupiti se mu na različne načine. Naprošen šel je rad za krstnega botra — ako je kedo potreboval pomoči njegove pri prošnji za oproščenje od vojaštva — za dovoljenje ženitve itd. pomagal je hitro samo radi tega, da bi imel v času sile i potrebe dotične na svoji strani. — Pa da ste ga slišali, kako „po domače“ je znal Fekete po občinskih sejah. Ni rekel: „tako sklenite“, ampak „sklenimo“ itd. Se ve da ni treba omeniti, da se mu je pri tacihih prilikah večkrat pripetila več ali manj debela neresnica.

Prej, nego je ukrenil kaj posebnega, je vselej šel posvetovat se z dr. Constantinijem, starim prijateljem našim. Sploh je bil vrli Fric pri pazinskih irredentarijih „persona gratissima“. — Kedo bi se tedaj čudil, da so mu hvaležni pazinski Lahoni in šarenjaki, katerim je pomagal do zmage pri volitvah v gospodarski svet, julija meseca o priliki njegovega imendana, vprizorili sijajno razsvetljavo. Hoteli so menda na ta način merodajne kroge pripraviti na to, da bi viteza Schwarza še pustili na sedajnem mestu. Vsaj je on sam še pred kratkim časom, ko se je jelo govoriti o njegovem premeščenju rekel: „Jaz ostanem v Pazinu, dokler je moja volja“. — Toda zastoj! Zapustil nas je i mi vsi mu kličemo: srečen pot!

Od novega voditelja e. kr. okrajnega glavarstva gospoda Šorlija pač ne pričakujemo drugzega, nego-li vsestranske pravičnosti. Priporočujemo mu posebno skrb za šolo, vsaj je sodniški okraj labinski v tem oziru še jako zanemarjen. Zanimal pa naj bi se g. Šorli tudi za žalostne gospodarske razmere, vsaj dobro vé, da je revni isterski Hrvat zvest podanik avstrijski, vedno pripravljen vse žrtvovati na korist skupni domovini. — Devetnajsto stoletje nagiba se svojemu svršetku in skrajni je čas, da istrski Slavjani pridejo do pravic, koje so jim zajamčene v narotnem in človeškem pravu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. septembra.

Volitev v Brnu. Pri dopolnilni volitvi v Brnu je voljen za državnega poslanca nemški kandidat tovarnar Wannieck z 2533 glasovi. Od 6345 volilcev jih je bilo prišlo volit 3182. Češki kandidat dr. vitez Pepelko je dobil 502 glasa, in socijalistični kandidat Kropka 125 glasov.

Wannieck. Nemškonarodni kandidat za brnski državnozbornski mandat je ponosen mož. Nemški liberalci so se zanj odločili, ker mej seboj niso imeli nikogar, o katerem bi imeli upanje, da bode zmagal. Nemški nacionalci bi bili dobili pač drugzega kandidata, a tega so se liberalci bali. Kdo ve, če bi ne prišel v državni zbor kak protisemit, ker se protisemitizem mej nemškimi nacionalci jako širi. O Wanniecku upajo, da protisemit ne postane, če tudi se drugače ne bode za liberalce dosti brigal. Zaradi tega so ga lepo prosili, da je sprejel mandat. Navada je pa, da se kandidat predstavi volilcem svojim. Liberalci so se obrnili do Wanniecka, da bi sklical tak shod volilcev. Wannieck je pa jim odgovoril, da se ne misli na ogled razpostavljeni. Če jim ni prav, naj si pa izbere drugzega kandidata. Liberalci so pa opustili vsako misel na shod volilcev, da je le Wannieck kandidat ostal. Mej tem je Wannieck že tudi voljen z veliko večino.

Podpora rumunskih šol in cerkev. V ogerski delegaciji se je govorilo o podpori rumunskih šol in cerkev s strani rumunske vlade. Vladni listi pa sedaj zatrjujejo, da se dosedaj ni moglo na Ogerskem izvedeti za nobeno rumunsko šolo ali cerkev, katero bi podpirala rumunska vlada. Pač se pa ve, da ruska vlada podpira pravoslavne cerkve na Ogerskem, ali to se godi očitno in po posredovanju ogerskih oblastev samih. Te ruske podpore pa so neznatne.

Samostojno ogersko vojno zahtevajo že dolgo Mažari. Te dni je v „Nemzeti Ujszag“ baron Ivan Kaas priobčil članek, v katerem dokazuje potrebo posebne ogerske vojne. Mažari pogrešajo, toži baron, to, kar imajo Rumuni in Bolgari, da celo Bavarci in Saksonci, samostojne vojne. Drugi zapovedujejo ogerski vojni, moč naroda ni zanj le zgubljena, še celo uporabljata se proti njemu. Vojaške šole so nemške. Kar se otrok v šoli nauči o mažarstvu, pozabi pri vojakih, kjer mu vsiljujejo drug patrijotizem. Narodno zastavo odriva črno-rumens, mažarski jezik nemški komando. Celo ogerski stolni sodec mora poslušati nemškega častnika, ogerska

država pa nima častnikom skupne vojske ničesa zapovedati. Vojak zameni domovino s skupno monarhijo. Kjer ni moči, ni veljave, zato pa narodnosti nemajo nobenega spoštovanja do ogerske države. Vidijo jo ne, ne prisegajo zvestobe njenim barvam in se je tudi ne boje. Potem se baron jezi nad liberalno stranko in vlado, da Ogerski ne priborita svoje vojne.

Ogerska vlada že dela priprave za nove volitve. Državni zbor se bode razpustil, ko bi se upiral reformi uprave. Na Ogerskem vlada itak močno vpliva na volitve. Če bode pa z novo večino že to reformo izvesti mogla, je pa drugo vprašanje. Skrajna levica utegne porabiti vsa sredstva, da reformo prepreči in to je mogoče, če tudi je v veliki manjšini. Z dolgimi govori lahko stvar zavleče. Pomisliti je, da na Ogerskem ni v zborničnem redu določbe, da bi se smel skleniti konec debate. V generalni debati in pri vsakem paragrafu lahko govore vsi govorniki, ki se oglase, in stavijo se poleg tega še lahko k vsakemu paragrafu dostavki in popravki, o katerih se zopet mora razpravljati. S takimi pripomočki je opozicija že jedenkrat na Ogerskem bila preprečila reformo uprave.

Norvegija. V Norvegiji se sedaj vrše volitve za nov parlament. Od 114 poslancev jih je voljenih dobra polovica. Večino bodo menda imeli radikalci. V zadnji zbornici je bilo 64 radikalcev, ali sedaj se pa kaže, da se bo število povečalo, posebno ker povsod socijalni demokratje podpirajo radikalce. Svojih kandidatov si namreč delavci letos še niso upali postaviti. Če pridejo radikalci pomnoženi v zbor, bodo začeli z vsemi sredstvi delati, da se Norvegija odloči od Švedije in ni gotovo, da bi Švedija mogla z vojaki zatreti to težnjo. Nekoliko so Švedi sami krivi, da so razmere prišle tako daleč, ker Norvežanom niso pustili nobenega upliva na vnanjo politiko in so zanemarjali norveške koristi.

Razgled po slovanskem svetu.

Ilija Guteša †.

Iz Zagreba, 20. septembra.

Pretečeni teden je umrl v Zagrebu mnogoletni mestni zastopnik Ilija Guteša. Njega se spominjajo gotovo še sedaj vsi, ki so se zanimali za bosenski vstanek, saj je bil ranjki glavni zagovornik in pomagač upornikom v hrvatskih zemljah. On je bil z vsemi vodjama v Bosni in Hercegovini osebno znan ter je celo z njimi večkrat razgovarjal se o važnih zadevah. Zahteve, katere so uporniki napisane predali posredujočim velevladim, bili so sestavljeni po Guteši. Tudi je posredoval med uporniki in pooblaščenici, kateri so bili poslani po predlogu grofa Andrassy-a radi pogodbenih dogovorov. Ko se pa po posredovanju grofa Andrassy-a uporniki niso dali pomiriti, marveč se upor čimdalje bolj širil, zbiral je Guteša po Hrvatskem, Dalmaciji in Srbiji dobrovoljce za boj proti tlačiteljem narodnim. Skrbel je tudi, da so te čete dobivale izdatno pomoč iz Hrvatske in inozemstva v denarjih in orožju. Kako veledušno se je zavzel pri vsaki priložnosti za begunce, zna se še sedaj ne samo na Hrvatskem nego tudi v Bosni in Hercegovini ter se tamošnji narod še dandanes prav zahvalno spominja njegovih dobrih del. Seveda ni za to svojo požrtvovalnost žel pohvale niti zahvalnosti od oblastij avstrijskih, ki so zasele Bosno, nego so ga obdolžili, da je bil privrženec Karadžorževićev in da je hotel povzdigniti neko državico od delov Bosne in Like. Zategadel mu je zabranila deželna vlada bosenska prihod v te zemlje, in ta prepoved je ostala do dandanes v veljavi, če tudi je on prosil bana, hrvatski sabor in bosensko vlado, da se prekliče.

Pa tudi v samej Hrvatski se je Guteša udeležil vsakega narodnega gibanja od leta 1848 semkaj ter je stal vedno med opozicijo. Tudi proti nemški vladi je vodil mladino ter je bil večkrat v nevarnosti, da ga zapró, kar se je pa slednjič zgodilo ter je bil obsojen leta 1862 radi veleizdaje na triletno ječo, katero je pretrpel v raznih avstrijskih trdnjavah. Ali tudi kasneje je bil Guteša vedno zvest hrvatski opoziciji, pa je bil izvoljen tudi za poslanca v hrvatski sabor leta 1870, kjer je bil tudi že leta 1861 na kratko dobo prisoten. On je bil zvest posrednik med Hrvati in Srbi, pa je po mišljenju Srb bil vedno za slogo med obema narodnostima.

Seveda v tem pogledu ni mogel vspeti, ker je med Srbi prav malo mož takega mišljenja. Za razvitek glavnega mesta je storil Ilija Guteša kot večletni odbornik prav veliko, saj je bil jeden najmar-

ljivejših zastopnikov v mestnem starešinstvu. Bil je radi tega tudi od vseh mestjanov spoštovan in ljubljen.

Ilija Guteša je bil rojen leta 1826 v Brunu v gorskeji Liki. Po dokončanih elementarnih šolah se je posvetil trgovini ter bil sprejet v trgovino Tomaža Aleksiča v Karlovcu. Tukaj se je upoznal s pesnikinjo Draginjo Jarnjevič, ki ga je nagovorila, da naj se uči francoskega in italijanskega jezika, kar je tudi zares izvršil. Iz Karlovca se poda Guteša v Zagreb, kjer je sprejel službo knjigovodje pri trgovcu Nikoli Nikoliću, a leta 1852 pa že sam odprl svojo trgovino.

Leta 1874, ko je v Liki vladala grozna lakota, nabral je sam do 20.000 gld. milodarov ter tako vsaj deloma ublažil veliko bedo svojih rojakov. Ravno tako je zbiral za bosanske begunce milodare ter pisal pozive v to svrhu na vse kulturne narode. In zares so dohajali milodari v velikej množini v denarju, obleki, živežu in drugih stvarih ne samo na vlado v Zagrebu, deloma pa tudi nanj. Deželni vladi je bil ta posel precej siten. Guteša je pa sam poiskal begunce ter jih darival z milodari, katere je sprejemal od vseh strani. Čudno je, da naše oblasti niso podpirale Guteše pri njegovem samaritanskem delovanju, še bolj čudno pa je, da je bil ta dobronik celó v nevarnosti, da ga zapró. Ko je namreč v Kostajnici delil beguncem obleko in živež, hotela ga je oblast zapreti, in že je poslala žandarje ponj, vendar pa je on poprej pobegnil, opomnjen po prijatelju, kaj bi se mu moglo zgoditi. To bi bila zahvala za trud in muko, ki jo je imel z nesrečnimi begunci na Hrvatskem.

Guteša se je pa gotovo razveselil, ko se je mogla siromašna raja zopet povrniti v svojo domovino, kajti rešil se je velike skrbi, katero mu je zadavala njegova milosrčnost. Je li pa bil Guteša z rešitvijo bosanskega vprašanja zadovoljen, o tem se ni nobenkrat izrazil; morda je imel o tem svoje nazore, ali nobeden ne more tajiti, da je bil mož pošten rodoljub pravega slovanskega mišljenja, kakoršnih je žalibog dandanes vse manje. Bila mu lahka zemlja hrvatska, katero je tako iskreno ljubil.

Brno, 15. septembra.

Dr. Karol vitez Jaeger, deželni predsednik šlezjski je stopil v začasni pokoj; nekateri pravijo, da je to posledica moravsko-ostravske stavke. Njegov naslednik je grof Coudenhove iz Prage. — Predznost naših „Lid. Nov.“ ne pozna več mej. S posebnim veseljem opevajo zmago svoje stranke v Ledovicah, kjer se je udeležila volitve tudi katoliška stranka in tudi z nekaterimi svojimi kandidati prodrla. Pri tej priložnosti se je pokazalo nad vse jasno, kdo so Mladočehi. Da bi zmago konservativcev zaprečili, združili so se s podpiratelji šulvereinske šole in z groznim Slovanofagom Fabrom. Njegovi delavci, socijalisti, so bili ob volitvah prosti in so morali voliti Mladočeha. Mladočehi Ježek, Synek in tovariši so se združili z židi. Svojo zmago so morali plačati s tem, da so volili nemškutarja Rohlinka v I. zboru. Taka je stvar v resnici, in „Lid. Nov.“ vriskajo od veselja! Vse je Mladočehom priročno in všeč, če le morejo zoper katolicizem kaj izvršiti. Tako vedenje je naravnost izdaja! — In še nekaj podobnega. V Kušimi sta velika lidovca dr. Budárek in župan Orátor. Oba pošiljata svoje hčerke v šulvereinsko šolo! Dosti tega. — Novi g. župan Wieser je že prisegel, in v svojem nagovoru je obljubil, da bode skušal ohraniti Brno njegov nemški značaj. Le tako naprej, da mesto popolnoma propade. Proračun za leto 1894. je znašal 1,155.000 gold. in ta številka bode še narastla, ker bode to zahteval „nemški značaj mesta“. Gospod župan, glejte, da ne bode prišli pri tej skrbi ob svojo mastno službo. — G. Jurij Lasus, tovarnar v Prostejovu, je kupil rokopis „Prodane neveste“ in ga hoče ohraniti češkemu narodu, ker so hoteli kupiti ta rokopis že v Petrogradu.

Cerkveni letopis.

Novi kapelici.

Iz Št. Jurja pri Smarjji. — Lepo slovesnost obhajali smo pri nas dné 16. septembra. Imonovani dan blagoslovljeni ste bili dve na novo postavljeni kapelici, jedna v Št. Jurju, druga na Udju. Ze dalje časa kazala se je potreba napraviti zidane kapelice, zlasti še za procesije sv. rešnjega Telesa, za kar so morali nekateri posestniki staviti začasne kolibice iz vej in drugega zelenja. Župnikova prošnja, naj se postavijo zidane ali kamenite kapelice, našla je odmev pri ljudeh in v kratkem postavljene so bile tri

kapelice, od katerih ste bili dve dogotovljene, jedna pa je že tudi po večjem gotova, vendar ne toliko, da bi jo bilo mogoče že letos blagosloviti. V arhitektoničnem oziru seveda niso Bog ve kaki umotvor, ker manjka domačim zidarjem izobraženosti v tej stroki, deloma pa tudi poslušnosti do izvedenca; tembolj pa nam je poudarjati okusno olupšavo v njih. Obe kapelici je kaj lično poslikal dosedaj malo poznani Matej Strnén, rodóm Vrhničan, sedaj učeneec na dunajski akademiji. Pokazal nam je ta gospod, kako se da tudi z neznatnimi stroški okusno ozaljšati tako malo cerkveno svetišče. Vemo dobro, da je gospod delal ne toliko za denar, ampak iz ljubezni do lepe umetnosti in v izboljšanje umetniškega okusa pri nas.

Prav zato pa izrekamo imenovanemu, nadepolnemu, mlademu slovenskemu umetniku na tem mestu pristrčno zahvalo ter ga ob enem priporočamo merodajnim gospodom, da podpirajo take talente, koji bi svoje dni proslavili slovensko domovino na umetniškem polju. Osobito bi pa našim umetnikom priporočali v gotovih slučajih uporabljati pri znamenjih novejšo tehniko, koja je rabil Matej Strnén, namreč z oljnato-voščeniimi barvami (Oel-Wachsfarben), zlasti ondi, kjer ni mogoče slikati na presni zid.

Istotako, kakor g. Strnén, ustregel nam je tudi g. Jernej Trnovec, podobar iz Polhovegagrada, ki je izdelal leseno podobo lurske Matere božje za Udensko kapelico. Veščaki, ki so videli to podobo, izrekli so se jako laskavo o izbornem talentu in tehniku tega slovenskega umetnika ter poudarjali, da je nam popolno nepotrebno izvan dežele naročati kipov, dokler imamo take domače umetnike. Res škoda, da gre toliko novcev na Tirolsko in na Nemško v žepe tamošnjih, ne ravno revnih umetnikov, ko naši stičejo za naročbo in pri vsem svojem težavnem delu še stradajo. Uresničujmo vsaj tu naš vedno ponavljajoči se klic: svoji k svojim.

Blagoslovljenje obeh kapelic izvršil je vsled dovoljenja gospoda generalnega vikarja naš domač župnik g. Matej Sitar. Procesija od župne cerkve do kapelic vršila se je ob najlepšem vremenu in lepem redu. Pri obeh kapelicah je bil kratek nagovor, koji nam je živo segal v srce. Razšli smo se s zavestjo, da nam ta dan ne pride z lepa iz spomina, zlasti še onim dekletom, ki so nosila v nalašč za to napravljene nosilnice podobo lurske Matere božje.

Liga + 73.

Slovstvo.

Prof. Ant. Zupančič - evo Duhovno Pastirstvo. V torkovem listu smo javili slovenskim mašnikom in bogoslovcem, da gre ravnokar med svet v novi spopolnjeni izdaji knjiga, ki je za ves slovenski narod velike pomembe. Ne trdimo preveč, če pripisujemo napredek v slovenskem cerkvenem govorništvu in slovenskem farnem uradovanju v obili meri ravno temu delu.

Z velikim veseljem so bili pozdravili slovenski svečeniki in bogoslovci o tisočletnici Metodovi (1885) prvo izdajo tega znamenitega dela — kot spominek takratnega slavnostnega praznovanja katoliško-slovanske vzajemnosti. V predgovoru k prvi izdaji se je izgovarjal gosp. pisatelj, da iz tehničnih, popolno opravičenih vzrokov ni ravnal po davno priznanem pravilu; »Nonum prematur in annum«. Kdo bi si bil takrat mislil, da ravno čez devet let (1894) pojde med svet druga popravljena in spopolnjena izdaja! Umljivo je toraj, da je gospod pisatelj vesel, da se mu je ponudila prilika, redka v našem slovstvu, poslati tako delo v novem natisu med svet.

Še bolj pa se ga morajo veseliti slovenski duhovniki in bogoslovci vseh slovenskih škofij. Res je sicer, da se v podrobnostih knjiga ozira le bolj na ljubljansko in lavantinsko vladikovino; vendar bode našel v njej vsak slovenski duhovnik vse to, kar v podobnih latinskih ali nemških knjigah. Škoda sicer za napominani nedostatek, katerega seveda ni zakrivil gosp. pisatelj in o katerem sam rahlo pa bridko potoži, rekoč: »Prav rad bi bil v knjigo sprejel tudi specialne naredbe raznih slovenskih diecez — a nisem jih mogel pravočasno dobiti«. — Ali naj so pokrajinske in škofijske meje med Slovenci res pravi kitajski zid, kateri se v korist zblizanju in edinosti ne sme in ne more prekoračiti?

Knjigi je ostala vsa notranja uravnava prve izdaje. Vendar je v marsičem, — posebej v homiletiki in v dodatku: »Pisarniška opravila du-

hovnega pastirja spopolnjena. Tudi jezikovno je na mnogih krajih opiljena.

Iskanje glavnih tvarin olajšuje v novem natisu to, da je ob gornjem robu vsake strani razviden predmet, ki se ondi razpravlja; iskanje posameznostij pa skrbno sestavljeno 30 strani obsegajoče stvarno kazalo.

Popir v novi izdaji je svitel in zelo močan, tisk razločen in čist — delo dela v tiskarskem obziru čast »Katoliški Tiskarni«.

Knjiga (932 strani v vel. 8°) se prodaja v »Katoliški Tiskarni«, izvod po 3 gld. 80 kr. Cena je pri taki krasni zunanji opravi jako nizka.

Za velikanski trud, ki ga je imel gosp. pisatelj pri opisavanju, popravljanju in dvakratnem natisovanju tega dela — v gmotno škodo svojo — mu morajo biti hvaležni vsi slovenski duhovniki in ves slovenski narod.

Dr. J. L.

Slovenskega Pravnika IX. števil., ki je ravnokar izšla, ima sledečo vsebino: 1. Kavčnik: O pooblaščenju v načrtu novega civ. postopnika. 2. Iz pravosodne prakse. Civilno pravo: a) Niti proti dovolitvi, niti proti zavrnitvi zahtevka, da se nadomesté dopuščne priče po drugih pričah, ni v smislu §-a 17. zakona z dné 16. majnika 1874, števil. 69. drž. zak., pripusten poseben rekurz; pritožba proti taki odločbi združiti se ima po izišli razsodbi v glavni stvari z apelacijo, naperjeno proti tej razsodbi. b) Pri postopanju radi motenja posesti razsoja sodnik po svoji izprevidnosti, koliko se verjame pričam. c) K §-oma 24. in 25. zak. z dné 16. majnika 1874, št. 69. drž. zak. d) Izvršilo na podlagi končnega odloka radi motenja posesti sme se le dovoliti tedaj, če zopetno dejanje propalega toženca ni drugačno od onega, katero se je v končnem odloku prepovedalo. e) Donatio inter vivos ali mortis causa. — Negotiorum gestio. f) Kako je tolmačiti zadnji stavek §-a 905. obč. drž. zak. — Šega kraja. — Sodnikovo ocenjevanje dokazov ne more biti povod ničnosti pritožbi. — §-i 24. do 25. zak. z dne 16. maja 1874, št. 69. drž. zak. 3. Iz upravne prakse: Kuks in tar. toč. 45. B. prist. zak. 4. Književna poročila. 5. Razne vesti. 6. Pregled pravosodstva.

Iz raznih vestij se razvidi, da sta jako pohvalila pravno-politično terminologijo, katero je društvo »Pravnik« pred kratkem izdalo ter dr. Babnik uredil, g. pravosodni minister grof Schönborn in predsednik graškega višjega sodišča grof Gleisbach.

Opozarjamo naše čitatelje na ta list, kateremu sta urednika gg. dr. Pirc in dr. Supan.

Iz mestnega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 23. sept.

V današnji seji je mestni zbor sklenil na prošnjo gospe Josipine Andretto, dovoliti v odpis neke služnosti, katera je pa dandanes že tako brez pomena, ker so se razmere bistveno premenile.

Dovolilo se je uradnemu slugi Jakobu Kopaču, da stopi v pokoj. Služil je pri magistratu od leta 1854, in sicer do 1869. leta kot začasni sluga. V mestno službo je vstopil takoj od vojakov in se mu po postavi vojaška leta v pokojnino všteto. Po mnenju gospoda poročevalca Gogale bi se strogo po zakonu njegovo začasno delovanje ne moglo všteti v pokojnino, ker je pa vedno zvesto služil, priporoča, naj se mu milostno to začasno službovanje pregleda. Zbor je njegovemu nasvetu pritrtil in dovolil Jakobu Kopaču 410 gld. letne pokojnine.

Mestni odbornik inženjer Hraskey je opomnil župana, zakaj se izpraznjena služba precej ne odda, in da bi bilo potrebno pomnožiti število slug, ko so se dela pri magistratu pomnožila. Konečno še opomni, da se naj bi plače slugam povečšale.

Župan je pojasnil, da se izpraznjena služba po zakonu mora razpisati, kar je pa še le sedaj mogoče, ko se je Kopaču dovolilo vpokojenje. Dela pri magistratu je vedno več, vendar župan misli, da ne kaže pomnoževati definitivnih slug. Zadošča, ako se najmejo začasni. Največ dela imajo sluge v davčnih stvarih in pa zastran vojaške takse. Tukaj je pa mogoče, da se s časom kaj premeni. Zastran vojaške takse se že pripravlja taka premena. Kar se pa tiče povišanja plač za sluge, misli župan, da je stvar opravičena. On je že bil tedaj, ko so se uradnikom vravnale plače, dotični odsek na to stvar opozoril. Odsek pa ni ničesa storil. Čas za vredenje te stvari bi pa bil ravno sedaj, ko se mislijo vravnati plače tudi policijskim stražnikom.

Stražnikov vдови Mariji Strniša se je na to dovolila pokojnina.

Ponudba g. Prosenca za nakup nekega stavbišča pri Lattermannovem drevoredu se je odklonila, ker je ponudil prenizko ceno, samo po 5 gl. za štirjaški seženj. To stavbišče je z nekim drugim že hotel kupiti neki Zimmermann, pa se mu je zahtevana cena po 15 gl. za štirjaški seženj zdela previsoka.

Sklenilo se je, da se Nikolaju Trškani proda neki nerodoviten svet na Goloveu, ako zanj da 200 gl. Ta svet je mesto bilo o svojem času obdržalo pri prodaji sosednih parcel, ker so ljubljanski lončarji ondi dobivali pesek. Sedaj pa lončarji drugje pesek dobivajo in svet mestu ne le ničesa ne nese, temveč ima še zgubo, ker gozdni uradi silijo, da bi se pogozdil, kar se pa noče posrečiti. Na tem svetu so pa vknjižene neke ustanove in zatorej mesto tega sveta kupovalcu ne more neobremenjenega prepustiti.

Za predpriprave za električno razsvetlavo se je dovolilo 1000 gl. na račun bodočega zaklada za napravo električne razsvetljave. Gospod ravnatelj Senekovič je pojasnil natančno vse delovanje odseka, ki je bilo že precej obširno. Dogovarja se z raznimi tvrdkami, katerim je poslal natančna poročila o vodni moči in drugih vodnih razmerah in sploh podal tako natančne podatke, da bode jim mogoče izdelati načrte stroškov itd. Odsek je sam ogledal vodne razmere pri Savi. Sedaj pa stvar še ni toliko napredovala, da bi bile mogoče odločiti se, ali se bode rabila parna ali vodna sila.

Pri skontrovanju mestne blagajnice dne 25. maja se je našlo vse v redu in dotično poročilo je mestni zbor vzel na znanje.

Prošnja norimberškega društva „Avstrija“ za podporo se je odklonila.

Odklonila se je pritožba Jakoba Trpinca, kateremu je iz varnostnih ozirov mestno oblastvo prepovedalo skozi mesto voziti težke vozove na južni kolodvor in mu ukazalo, naj vozi po novi Tržaški cesti. Trpine se izgovarja, da ima sedaj izgubo, ker je pot daljša. O tej stvari je govorilo več govornikov, ki so vsi bili za to, da se pritožba odkloni in se sploh prepove voziti s težkimi vozovi po mestu, ako voznik ni v mesto namenjen in se mestu izogniti more.

Poročilo policijskega komisarja gosp. Fr. Podgorška se je prestavilo v tajno sejo. Poročilo o imenovanju nekaterih trgov, cest in ulic se je odstavilo z dnevnega reda, ker je dotični akt na Dunaju pri ministerstvu priložen pritožbi zoper prepoved slovenskih uličnih napisov.

Po končani seji je g. Ravnihar omenil, da je mestni zbor sklenil, da se naj priloži botanični vrt. Ta stvar je za lepšavo mesta jako velike važnosti in je odbor tedaj bil sklenil nujnost. Sedaj se pa še ni ničesa storilo, ker se je dotični akt zgubil pri magistratu. On predlaga, naj se poročevalec g. Šubic naprosi, da izdela novo poročilo.

Župan je pojasnil, da je mogoče, da se dotični akt še najde, ker so ga videli v stavbnem uradu pri aktu o spremembi uličnih imen in je mogoče, da je odposlan po pomoti na Dunaj, od koder ga bode mogoče nazaj dobiti. Poročilo bi se pa tudi dalo po zapisniku sestaviti.

Ker je stvar nujna, ker je precej ležeče na motivaciji, ker se stvar predloži drugim uradom, in ker je g. Šubic se izjavil, da je pripravljen napraviti novo poročilo, se je sklenilo njega naprositi, da napravi drugo poročilo.

Gospod dr. Tavčar je vprašal župana zastran nekega ukora. „N. Fr. Pr.“ je poročala, da je dobil župan hud ukor, od deželnega predsednika v neki zadevi. Ta stvar je bila tajna in je v liste mogla priti le od kakega mestnega uradnika ali pa uradnika deželne vlade.

Župan je pojasnil, da tisti ukor se njega ne tiče, temveč le magistrata.

K magistratnemu svetniku je bil prišel neki mlad finančni stražnik in zahteval asistenco mestnega uradnika. Ta stražnik se je nekako predrzno vedel in gospod Vončina je zatorej zahteval, naj prinese pismeno zahtevo. Ta stražnik je menda stvar naznanil svojemu predstojniku in ko je deželna vlada izvedela, je poslala magistratu dopis, v katerem pojasnuje skličujoč se na stare dvorne dekrete, da se mora dati asistenco tudi na ustno zahtevo. Pozneje je pa vlada vendar stvar tako pojasnila, da te asistencije ni tako umevati, da se baš uradnik mora poslati. Župan sam pa v tem oziru ni ničesa storil, ker se njega ni tikalo.

Dr. Tavčar je omenil, da je pred tremi leti že deželnega sodišča predsednik vložil na magistrat neko vlogo, ki še sedaj ni rešena. Župan je pojasnil, da pismene rešitve ni dobil deželne sodnije predsednik, ker se mu je ustno stvar pojasnila.

Ravnatelj gospod Senekovič je želel vedeti, kako da se ustanova za obrtno šolo še ni razpisala, ko bi se morala razpisati v juniju. Župan je obljubil, da se razpiše, ali bode pa v prihodnji seji povedal, zakaj se ni razpisala, danes ne more, ker on te stvari nima v evidenci. Kočno je še mestni odbornik gospod Zitterer sprožil misel, da se podaljša vodovod na Opekarsko cesto, kjer je že 70 hiš. Župan je omenil, da bi stvar precej stala, sicer pa nima nič zoper to, da se to vprašanje proučavati začne.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IX. velika skupščina

dne 7. avgusta 1894 leta v Novem Mestu.

(Dalje).

VI. Mesto glavnega blagajnika deželnega odbornika dr. Josipa Vošnjaka poroča o denarnem družbinem stalu za l. 1893 ud družbinega vodstva, deželni arhivar Anton Koblar.

Račun za VIII. družbino leto 1893 kaže:

D o h o d k i		gl.	kr.
1	Doneski podružnic	7915	50
2	Pokroviteljaine	866	—
3	Podpora sl. dež. zbora kranjskega	1900	—
4	Podpora sl. mesta ljubljanskega	500	—
5	Darila in kronini darovi	2583	54
6	Kronin dar nabran od Slov. Naroda	2716	70
7	Volila (dr. Škofic, dr. Čuček itd.)	1443	57
8	Za prodane družbine knjižice	232	16
9	Obresti od naložene glavnice	601	90
		17859	37
Troški		16324	30
Prebitek		1535	07
Saldo 31. dec. 1892		14697	06
Saldo 31. dec. 1893		16232	13

T r o š k i		gl.	kr.
1	Za družbine šolske zavode v Trstu in okolici	6616	66
2	Za družbine šolske zavode v Gorici in okolici	3300	—
3	Za šolski vrtec v Celju	320	—
4	Narodno šolstvo na Koroškem itd.	1463	79
5	Podpore podružnicam	656	97
6	Tisk družbinih knjig	252	96
7	Vežanje, razpošiljanje družbinih in drugih knjig	818	95
8	Za dijaške kuhinje	50	—
9	Nagrade pisateljem	50	—
10	Nakup molitvenih, učnih in zabavnih knjig	1095	98
11	Nakup stavbišča za šolo v Velikovcu	1250	—
12	Razni troški	448	99
Skupaj		16324	30

Z veseljem konstatujem, da so tudi v 8. družbinem letu se dohodki zvikšali in da so presegali troške za znesek 1535 gl. 7. kr. Najvažnejša točka so doneski podružnic, na katere se mora najgotoveje zanašati glavna družba. In zato bi pač morale vse podružnice spolnjevati svoje dolžnosti, vsako leto nabirati doneske ter jih v prvi polovici leta, kakor določuje § 10. družbinih pravil, poslati vodstvu. Glede tega še ni vse tako urejeno, kakor bi bilo želeli v prospeh naše družbe. Leta 1893. so sicer znašali doneski 17915 gl. 50 kr., kar je najvišja vsota, odkar družba deluje, vendar bi ta znesek lahko bil še večji, ko bi vse podružnice delovale, kakor bi morale. Nobenih doneskov niso poslale sledeče podružnice: Ribnica, Soštanj, Kropa, Kamena Gorica, Dobrava, Brasloviče, Turjak (se je l. 1894. preustrojila), Kranjska Gora, Sevnica, Črnomelj (spi že tri leta), Senožeče. Begunje pri Cerknici, Ponikva, Logatec (spi že tri leta), Smarje pri Celju, Rečica pri Mozirju, Smednik (spi že štiri leta), Ormož, ženska v Ilirski Bistrici (spi že pet let), Kanal na Goriškem, Pliberk, Črna, St. Lenart v Slov. goricah (spi že pet let), Priblaves, Škofja Vas pri Celju, Laški trg in Libeliče, Torej od 124 podružnic jih 25 ni spolnilo

svojih dolžnosti, več kot peti del. Nujno prosim, da bi podružnice, na katerih sloni družba, ne opešale, temuč da bi vse brez izjeme s podvojeno silo lotile se dela in da blagajnik v poročilu za l. 1894. ne bo imel imenovati nobene podružnice, ki ni poslala doneskov.

Med ostalimi dohodki zavzamejo prvo mesto kronski darovi. Družba prijela je prvih kron 10.600 in sicer 5433.40 nabranih od uredništva „Sl. Naroda“, oziroma g. Josipa Nollija, kateremu bode izrečena družbina zahvala. Vsi dohodki so znašali 17.859 gl. 37 kr., blizu za 2000 gl. več, kakor l. 1892. in bili sploh največji, odkar družba deluje.

Največ troška ima družba za šolske zavode v Trstu in v Gorici z okolico. Za peterorazredno šolo v Trstu z otroškimi zabaviščem, za zabavišče v Rojanu in na Greti je družba potrosila l. 1893. 6616 gl. 66 kr., za podporo „Sloginih šolskih zavodov, za otroška zabavišča v Podgori, Pevnu in Ločniku 3300 gl. Za šolo, ki se bode zidala pri Velikovcu, nakupila je družba primerno stavbišče za 1250 gl.

Po odbitih troških se kaže prebitek, kateri se je priložil glavnici, ki je koncem leta 1893. znašala 16.232 gl. 13 kr., naloženih pri raznih narodnih denarnih zavodih. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. septembra.

(Novi stolni dekan v Mariboru) namesto pokojnega Kosarja je imenovan kanonik-starosta preč. gosp. Lovro Herg.

(Bogoslovne študije na ljubljanskem semenišču) prično se kakor po navadi dne 1. oktobra.

(Slovensko gledališče.) Jutri vrši se v dež. gledališču otvorilna predstava „Ludovik XI.“ — drama v treh dejanjih, pri kateri nastopijo novo angažovane moči. Prihodnja (druga) predstava je v nedeljo, 30. dan sept. t. l. — Začetek predstavam ob polu 8 uri zvečer. — Po pomoti sporoča danes „Laib. Zeitung“, da je gledališče za prvo predstavo že razprodano, dočim je še dovolj prostorov na razpolago.

(Nadzorovanje.) Državni nadpravdnik gosp. dr. Pfügl prišel je v ponedeljek popoldan iz Gradca v Ljubljano, ter v spremstvu tukajšnjega drž. pravdnika g. Jos. Pajka nadzoroval včeraj čez dan tukajšnjo kaznilnico na Gradu jetnišnico na Žabjeku in si zatem ogledal druge zavode in urade. Od tod odpelje se g. dr. Pfügl v Begunje ogledat si tamšnjo žensko kaznilnico.

(Za prednico v uršulinskem samostanu) v Škofji Loki je bila v soboto vnovič izvoljena mati Katarina Majhnič.

(Dijaška kuhinja v Novem Mestu.) Iz Novega Mesta 21. septembra. Tudi v naše mestice je prihitela šolska mladež v večem številu nego v zadnjih letih; ali naše dolenske nade se vendar le niso povsem spolnile — pričakovali smo še več dijakov. Upanje je bilo še tem bolj opravičeno, ker smo zvedeli, da je došlo od ljubljanskih gimnazij ravnateljstvu naše nad 40 imen dijakov Dolencev, ki se po ministerskem ukazu ne smejo sprejeti v Ljubljani. Pa od vseh teh so prišli doli na breg leve Krke samo štirje. Kje so drugi? Jim je-li visoki deželni svet dovolil šolanje v glavnem mestu? So-li šli v Kranj ali kamo drugam? Ali so menda ostali doma? — Dijaška kuhinja je sedaj pri nas popolnoma pripravljena; prav lepe prostore ima v domu katoliške družbe rokodelskih pomočnikov. Velika skrb je bila zadnje dneve, kako in od kod se bode dobila potrebna kuhinjska posoda. Pa našla se je pomoč. Gospod dr. Marniko se je obrnil do blagorodne gospe Šegulove s prošnjo, naj v tej reči pomaga. Blaga gospa se je poprijela reči s toliko požrtvovalnostjo, da je s pomočjo gospe Guštinove nabrala zlasti od naših gospej in gospic deloma v blagu, deloma v novcih toliko, da se je napravilo vse potrebno — in da je vrla gospa tudi izročila še celo za jedila svoto — nad 100 kron. Gospema Šegula in Gustin pa bode javno izrečena najtoplejša zahvala. Prepričani naj bodejo one in vse blage darovalke, da bodo darovi prav obrnjeni in da bodo našli hvaležna srca. Kuhinja se je otvorila 18. t. m., opoldan dobiva v njej kosilo sedaj 28 gimnazijalcev iz vseh razredov. Shod do brotnikov, ki se je vršil zadnje sredo 19. t. m. se je posvetoval, naj se -li napravi v podporo in vodstvo dijaške kuhinje novo društvo, ali samo nekova družba, ki bi imela namen nabirati za kuhinjo darove, ter jo sploh podpirati z besedo in dejanjem, odbor se je odločil za zadnje iz tehtnih vzrokov, kojih pa tu ne bodem navajal. Pričujoči so se izrekli za

to, da se vodstvo prepusti načelniku g. prof. dr. J. Marinkotu, on pa naj adoptuje druge gospode, ki imajo tople srce za mladino, da mu pomagajo pri težavnem poslu. Nasvetovali pa so naj pred vsem povabi v to g. gimnazijskega ravnatelja dva gospoda iz novomeškega kapitlja, enega g. patra fračiškana, tri gospode župnke iz bližnje okolice, ker je od njih pričakovati izdatne podpore zlasti v živilih, in patri meščane. Tako je reč slednjič dovršena; Bog jej daj svoj blagoslov in pa dosti dobrotnikov!

(Iz Kokre), 24. septembra. Tukaj je umrl 24. t. m. po štiridnevni bolezni vsled mrtvouda Florijan Stular, ki sicer ni bil znan daleč okoli, pa vendar zasluži, da se poroča o njem nekoliko vrstic. Bil je tukajšnji rojak, rojen pri Suhodolniku pod Grintovcem leta 1831. Ljudstvo mu je reklo „stari šomašter“. Njegovo posebno veselje je bilo orglanje. Opravljal je to službo čez 50 let. Župniki v tej dobi so bili: Matež Slapnik, Valentin Ravnikar, Janez Kastelic, Franc Stermole, Miha Kotnik in sedanji. Mož je bil skoraj popolnoma gluhi, a napredoval je vendar po svojih močeh v cerkveni glasbi. Vstajal je vsaki dan na vse zgodaj in se učil na svojem zastarelem igralnem orodju, da bi se pripravil za nedeljo. Zraven tega je bil izvanredno pobožnega srca, molil je na potu in pri delu, izgled lepega krščanskega življenja za vse Kokro. Naj v miru počiva!

(Domača lekarna.) Deželni odbor kranjski namerava ustanoviti drugo leto v poslopiju nove bolnišnice domačo lekarno, ki bode z vsem potrebnim preskrbljena in zahtevam primerno urejena, v ostalem pa le za imenovani zavod ustanovljena.

(Trtna uš v občinah Tržiše in Mokronog.) Ker se je v občinah Tržiše in Mokronog, polit. okraja krškega, trtna uš uradno konstatirala, c. kr. okrajno glavarstvo na Krškem prepoveduje, da se iz občin Tržiše in Mokronog ne sme izvažati trt, rastlin in rastlinskih delov in drugih rečij, od katerih je znano, da se z njimi lahko prenese omenjeni škodljivci. Ker je v mokronoškem davnem okraju še dosti vinogradov, kateri morebiti do sedaj še niso okuženi, se je treba ogibati vseh onih dejanj, katera bi razplodovanje trtne uši pospešiti zamogla. Posebno je prepovedano, rabiti v neokuženih vinogradih in drugih trtnih nasadih kolce in druge predmete, kateri so bili poprej v zakuženih vinogradih v rabi. Pri tem se opomni, da je kupčija s trtnimi koreniki vsakere vrste sploh prepovedana. Gledé izvažanja vina, grozdja, tropin, pečk, odrezanih cvetic, zelenjav, semen in sadja vsake vrste v inozemstvu velja mejnarodna konvencija z dne 3. novembra 1881. Prestopki zoper predpise gori navedene postave in vse druge tu oznanjene naredbe in prepovedi kaznovali se bodo z denarno globo do 300 gld. ali zaporom do dva meseca.

(Mestni svet tržaški): Iz Trsta se nam poroča: Mestni svet tržaški imel je v četrtek dné 20. t. m. svojo redno sejo. Svetovalec Dollenz interpeleval je mej drugim župana zaradi preklicanega dovoljenja, da se sme pokopati kosti onih nesrečnejev, ki so 1863 svoje življenje zgubili v neki jami pri Trstu. — Župan je odgovoril, da je mestna delegacija potrebno ukrenila, da se ostanki dostojno pokopljejo. Mej govorom gosp. Dollenza so nekateri poslušalci odobravalii gosp. svetovaleca, nekateri so pa protestovali tako, da je župan zažugal izprazniti galerijo. — Prešedši na dnevni red, prečital je izvestitelj Verneda mestni proračun za l. 1895. Prvi je govoril obširno in temeljito svetovalec Nabergoj dokazujoč, da se mesto za okolico nič ne briga, ki je prepuščena sama sebi. Pred 15 leti dovolila se je svota 5000 gld. za napravo vodnjaka v sv. Križu in isti se ni narejen. Na Proseku je prepotrebna razširitev pokopališča, v kojoj svrhu je bilo dovoljeno l. 1893 gld. 4000, to leto pa nič. Navaja še druge primere, ki kažejo brezbriznost mestne uprave v okolici. Trdi, da bi se bilo prihranilo 14000 gld., ako bi se bilo držalo sklepa iz l. 1884., vsled katerega bi se imelo ustanoviti samo jedno mesto okrajnega glavarja na Opčini. No tega sklepa niso izvršili, marveč so namestili dva. S tako prihranjeno svoto bilo bi mogoče sezidati šolski poslopij za Padrič in Gropado. Spominja se slovenskih šol, katere Slovenci zahtevajo v okolici in mestu. Toži o javni varnosti v okolici, ki je izročena »kapovillam«, kakor tudi zdravniška služba ni, da bi jo hvalili. Zaključuje trdeč, da se vže nekaj časa sem okolica popolnoma zanemarja, ki zato postaja vedno nezadovoljnjsa. Zahteva, naj mesto poskrbi tudi za okolico, če pa neče tega storiti, naj pusti okolico njeni usodi, da bode potem

sama za sebe skrbela. Predlaga, naj se izvoli odsek 7 članov, ki bi imel nalogo pozvedovati potrebe okolice. Po temeljitom govoru svetovaleca Nabergoja bili so nasprotniki poparjeni. — Sam župan pa je izjavil, da bode pri koncu debate o proračunu vprašal, ako se predlog svetovaleca Nabergoja podpira. Po tem, ko se je nekaj točk proračuna odobrilo, zaključil je župan sejo ob 9. uri. V prihodnji seji bode nadaljevanje razprave o proračunu.

(Na ljubljansko učiteljsiše) v Ljubljani je vsprejetih v prvi razred 46 kandidatij in 31 kandidatov. Oglasilo se je za vsprejem nad 100 prosilk in 42 presilcev, a vsem se ni moglo ustreči, ker nedostaje prostora.

(Nadzorovanje vojaštva.) G. M. pl. Fux, podal se je preteklo soboto nadzorovat v Gradec ondotno vojaštvo (trén).

(Narodni dem) dobil je pretekli teden ostrežje in kupolo, in se bode pričelo to jesen še s pokrivanjem s škrlom in ometavanjem poslopja na zunaj ter z nekaterimi drugimi deli, v kolikor bode vreme v to dopuščalo.

(Otroško kopališče v Gradežu.) Te dni odpejlalo se je zadnje število otrok na svoj dom (v Gradec in drugam na Stajersko), ki so se zdravili za škrofulozo v imenovanem zdravilišču. Vseh otrok se je to leto zdravilo okolu 200, z malo izjemo vsi z dobrim uspehom.

(Raznoterosti s Koroškega.) Nemški Mihelj je menda že rešen, kajti sama „Südmark“ se ga je usmilila in podarila — čujte! — za nemški (?) otroški vrtec v Velikoveu celih — 20 gld. in nakupila za neko „volksbücherei“, ki jo kanijo ustanoviti naši ultra-germani, nakupila za 25 gld. pristno nemških knjig. Zdaj, Germanija, le veselja poskakuj: — Blizu št. Donato pogorela je minoli teden neka kmetska hiša. Da se rešita, skočila sta mati in sin iz okna, sin pa je tako nesrečno padel, da je takoj umrl. — Toča je dne 16. t. m. pobila pri Galiciji.

(Iz Celovca), dne 25. sept. V kn. šk. dijaškem semenišču „Marianum“ je letos 150 dijakov — gimnazijcev. Od teh je 51 v zg. gimnaziji. — Dne 21. sept. je bil na gimnaziji ponavljalni zrelostni izpit pod predsedstvom dr. Zindler-a. Vseh 7 dijakov ga je izvršilo z dobrim uspehom. — Do konca avgusta je umrlo letos v Celovcu 510 oseb. Tujcev je prišlo v istem času v celovške gostilne 12343.

(Z Opekarske ceste) nam prihaja pritožba, da ni ondu v nikakem oziru zadostno skrbjeno za razsvitlavo in da se vsled tega ljudje ob brezmesčnih nočeh po raznih pouličnjakih motijo v spanju, ker manjka tudi straže. Ob nedeljah in praznikih pa se vrše pretepi, zabavljanja, popevanje i. dr., da ni moč in varno na ulico stopiti, še manj pa spat! Mestna uprava naj bi tudi na ta del mesta obrnila svojo skrb!

(Na vrbsko jezero) prišlo je letošnje poletje (do 15. sept.) iskat zdravja in razvedrila 6053 tujcev, 573 več kakor lani. Največ jih je bilo v Porečah 2329 (lani 2350), Vrbi 2273 (lani 1811), Krivi Vrbi 789 itd. Koliko je bilo med njimi prepeljarjev, zlasti v novodobni Meki-Porečah, žal ni povedano!

(† Arheolog Battista de Rossi.) Dne 20. sept. je umrl v papeževi palači v Castelgandolfo slavni arheolog in epigrafik de Rossi. Poglavitno njegovo delo je: Roma sotteranea a christiana; v tem delu je zbral štiridesetletni trud, ki ga je imel z raziskavanjem katakomb.

(Razpisane službe.) Na Bledu so na ondotni trirazredni ljudski šoli stalno nastaviti mesto nadučitelja s plačo II. plač. vrste in stanovanjem, drugo učiteljsko mesto, s plačo III. plač. vrste ter tretje učiteljsko mesto, s plačo IV. plač. vrste — od lega jan. 1895. dalje. — Prošnje vložiti so do 20. oktobra letos pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Radovljici.

Narodno gospodarstvo.

Dobava drva.

V ponedeljek dne 8. oktobra 1894 ob 10. uri dopoldne vršila se bode pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Zadru ponudbena obravnava zaradi zagotovitve potrebščine 4609 kubičnih metrov trdih drva. Sprejemajo se izključno le pisne ponudbe. Drva je moč takoj po odobritvi ponudbe pričeti oddajati, gotovo pa morajo biti vse oddane do konca avgusta 1895. Za to ponudbeno obravnavo merodajni zvezek pogojev z dne 5. septembra t. l. se lahko pogleda tudi v vojaških pre-

skrbovalnih magacinih v Ljubljani, Trstu, Gorici, Celovcu in Mariboru oziroma se od tod lahko dobi. Razglas, obsezajoč splošne pogoje in ponudbeni obrazec se lahko pogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Bolnišna hrana.

V c. in kr. vojaški bolnici v Mariboru je zagotoviti bolnišno hrano in sicer za čas od 1. jan. 1895 do konca decembra 1895 oziroma pri prav ugodni ponudbi za dobo treh let. V ta namen se vrši dne 8. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne pri c. in kr. vojaški bolnici v Mariboru ponudbena obravnava. Pisne ponudbe doiti imajo vsaj do 11 ure dopoldne omenjenega dne. Vse podrobnosti, približna potrebščina hrane, pogoji, ponudbeni formular, pogledajo se lahko v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Telegrami.

Dunaj, 26. septembra. Danes so na Dunaju po cestah raztresli in po zidovih prilepili socijalni demokratje listke, v katerih zahtevajo občno volilno pravico. Nad 70 oseb so zaprli zaradi razširjenja teh tiskanih listov. Več so jih zaradi upornosti izročili deželnemu sodišču.

Dunaj, 26. septembra. „Militär-Verordnungsblatt“ objavlja, da je bavarski princ Arnulf imenovan polkovnikom - imejteljem 80. polka. Nadvojvoda Leopold Salvator, dosedaj polkovnik-poveljnik pešpolka št. 24 je prestavljen v jednaki lastnosti h kornopniškemu polku št. 13.

Karlovi Vari, 26. septembra. Nemški kancelar grof Caprivi je od tukaj odpotoval.

Budimpešta, 26. septembra. Včeraj zvečer je odsek gospodske zbornice jel posvetovanje o dosedaj še nerešenih cerkvenih predlogah. Rešil je v generalni debati načrt zakona o prostem bogoslužju in ga vsprejel za podlago podrobni debati.

Sredeo, 26. septembra. Ministra Radoslavov in Tončev sta dala ostavko, kakor se govori. Nadomestita se s tako imenovanimi vzhodnorumelijskimi rusofili. Konservativci imajo baje sami veliko večino v sebranju. Voljen je pa tudi jeden socijalni demokrat, po drugih poročilih pa trije.

Sredeo, 26. septembra. Ruski listi vzlic oporekanju trdijo, da je bolgarska vlada sklenila z Angleži nekako pogodbo, po kateri bi se kosti ruskih vojakov palih v poslednji vojski porabile za gnoj. Tukajšnji vladni krogi trdijo, da je stvar izmišljena.

Rim, 26. septembra. V Tamanu pri Avelinu podrli sta se dve nadstropji neke hiše. Štiri osebe so mrtve, jedna pa težko poškodovana.

Meaux, 26. septembra. Na ozkotirni železnici, zgrajeni za vojaške vaje, je skočil vlak s tiru in je bilo deset vojakov ranjenih.

London, 25. septembra. Japonski poslanik je dobil poročilo, da je v pomorski bitvi pri reki Jali ubit poveljnik vojne ladije Akugi, šest poročnikov drugih ladij, jeden nadzdravnik, jeden podzdravnik, jeden izplačilec in 30 mož. Ranjenih je 130 mož. Boj je trajal od polu jedne do petih zvečer.

Shanghai, 25. septembra. Angleški parnik Irene je prišel z vojno municijo v Taku. Japoni so zaseli otok Haiyang-Tao v Korejskem zalivu. Sedaj je ondu devet japonskih torpedovk.

60.000 gld. znaša glavni dobiček levovskih srečk, kateri se s samo 10% odtegljem v gotovini izplača. Na to opozarjamo naše častite čitatelje, da je žrebanje 27. sept.

Umrli so:

25. septembra Franc Javornik, knjigovez, 31 let, Poljanska cesta 27, jetika. — Ivana Doles, delavka, 27 let, Rožne ulice 8, jetika.

V bolnišnici:

23. septembra. Janez Brenc, delavec, 38 let, plučnica.

V vojaški bolnišnici:

24. septembra. Karol Tschafarin, c. in kr. stotnik, 37 let, kap.

Tuji.

24. septembra.

Pri **Sonu**: Bienenstock, Semen z Dunaja. — Bett in Servadio iz Trsta. — Šober iz Sečerja. — Steinbrecher iz Beljaka. — Stare iz Gradca. — Katz iz Podmokljeja. — Pfitzner iz Berolina. — Bettheim iz Vel. Kaniže. — Vičič iz Postojne. — Šimenc iz Tržiča. — Grünhut iz Budimpešte. — Brigido iz Gradca. — Lutschoung iz Celovca. — Tuma iz Gorice.

Pri **Maliču**: dr. Stressler, Albori, Fürnberg, Nassau z Dunaja. — Habesser iz Brna. — Bal iz Norimberka. — Pamer iz Trsta. — Sing iz Linca. — Kielhauser, Steinberg, Anton, Pflügl iz Gradca. — Kristof, Stanič iz Varaždina. — Kaiser iz Ptuja. — Plasser iz Idrje. — Hieng iz Rakeka. — Koch iz Rajhenburga. — Hillinger, Weste, Oliva iz Delovca. — Eisenhut iz Karlovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Tittmann, Leskovic, Röthel iz Kočevja. — Znidaršič iz Dobropolja. — Drobnič iz Sodražice.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jelovšek iz Zaloga. — Sporn iz Metlike. — Soeker iz Gradca. — Demšar iz Železnikov.

Pri **avstrijskem caru**: Križaj, Rrcht iz Celovca. — Kraigher iz Pliberka. — Grčar iz Kamnika.

Tržne cene v Ljubljani

dné 26. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	6 50	Speh povojen, kgr.	64
Rež,	4 80	Surovo maslo,	72
Ječmen,	4 80	Jajce, jedno,	3
Oves,	5 60	Mleko, liter,	10
Ajda,	5 80	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5	Telečje	68
Koruza,	6 80	Svinjsko	66
Krompir,	2 14	Koštrunovo	36
Leča, hktl.	10	Piščanec	45
Grah,	12	Golob	17
Fizol,	7	Seno, 100 kgr.	1 87
Maslo, kgr.	92	Slama, 100	1 60
Mast,	68	Drva trda, 4 kub. m.	7
Speh svež,	58	" mehka, 4 " "	5

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celzija			
7. u. zjut.	734.8	14.2	sl. zapad	oblačno	0.40
25. u. pop.	735.4	20.6	sl. jzap.	del. jasno.	dež
9. u. zveč.	735.5	17.2	sl. zapad	"	"

Srednja temperatura 15.1° za 1.3° nad normalom.

Darovi,

nabrani za opravo dijaške kuhinje v Novem Mestu:

Gospa Ana Slane 10 parov nožev in vilic in 10 žlic in 10 gl. v denarju, gospa Anka Škerlj

2 gl., gospa Fani Pfeifer 5 gl., gospa M. Mohar 5 gl., gospa Zorko 1 gl., gospa Ullepitsch 2 gl., družba pri Zorkotu 2 gl., gospa Pajnič 24 kozarcev, gospa Sešek 50 kr., gospa Skale 1 gl., gospa A. Šarc 50 kr., gospa Vrhovec 2 gl., gospa Murgel 1 gl., gospa Hladnik 60 kr., gospa Vidic 2 gl., gosp. Valentin 30 kr., gospa Mar. Rozman 1 gl., gospa Guštin 12 parov nožev, žlic in vilic, gospa M. Detela 2 gl., gospica Ana Mayr 1 gl., gospa Amalija Poljanec 1 gl., gospa Hedviga Schulz 1 gl., gospa Kastelic 1 gl., gospa Marija Poznik 5 gl., gospa Rohrmann 1 gl., gospod Viktor Rozina 5 gl., gospa Pfeifferer 1 gl. 50 kr., gospa Marija Domicelj 1 gl., gospa Ivana Gestrin 2 gl., gosp. Schweizer 50 kr., gospa Ana Turk 2 gl., gospa Vesteneck 2 gl., gospa Gerdešič 2 gl., gospa Ella Logar 3 gl., gospa Terezija Dolenc 3 gl., gospa Rohrmann 1 gl., gospa Clarici 2 gl. 50 kr., gospa Bruner 12 vilic, žlic in nožev, gospa V. Umek 1 gl., gospa Sure 1 gl., gospa Medved 1 gl., gospa Hermina Seidl 1 gl., gospa Marija Seidl 1 gl., gospa Pauser 2 gl., gospa dr. Vavpotičeva 1 gl., gospa Kristof 1 gl., gospa A. Pauser 2 gl., gospa Božič 1 gl., gospa F. Schwarz 2 gl., gospa Avgusta Kalčič 1 gl., gospod Karol Kalčič 1 gl., gospa F. Murgelj 1 gl., gospa dr. Defranceschi 2 gl., gospa Fichtenau 2 gl., gospa Marija Krajec 1 gl., gosp. Fani Krajec 1 gl., gospa Ant. Jarc 2 gl., gospa Jak. Pavčič 2 gl., gospa Ogrin 1 gl., gospa Valka 1 gl., gospa Suhač 1 gl., gospa Beugmann 3 gl., gospa M. Petelin 2 gl., gospa Tuček 1 gl., gospa Golja 1 gl., gospa Rohrmann 1 gl., gospa Frankovič 1 gl., gospa Hočevar 10 gl., gospa Germ 1 gl., gospa Jagodiz 2 gl., gospa Gorjani 5 gl., gospa Schibl 10 gl., gospa Ulm 5 gl., gospa Schegula 60 kupic, gospa Pollak 24 žlic, gospod J. Rus 1 gl., gospod dr. Werner 2 gl.

Drugi darovi posebej za kuhinjo:

Neimenovan duhovnik 20 gl., gospod župnik Brgant 1 gl., gospod kaplan Zvan 2 gl., gospod župnik Malenšek 5 gl., gospa Fr. Pogačar 2 gl., gospod dr. Slane mesečnino za dva meseca, 20 gl., gospod kanonik Povše 10 gl., gospod kaplan M. Bulovec 5 gl., g. Nagode 20 gl.

Darovi za zidanje dijaške kuhinje se objavijo v bodočih listih. Dr. Marinko.

Žrebanje jutri.

Glavni dobitki 60.000, 10.000, 5.000 gl.
v gotovini le z 10% odbitka.

Levovske srečke à 1 gl. priporoča

„MERCUR“ menjalnična delniška družba
309 3 na Dunaju, Wollzelle 10. 418 23

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljšo urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebi in poniklja po najnižji ceni. 311 26—18

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar z raven rotovža v Ljubljani

priporoča:

Kurjeočesno tinkturo.

Bolečine pomirljivo sredstvo pri kurjih ošesih in pri trdi koži na nogi. Ima to prednost, da se s to tinkturo kar s ščetko pomaže

bolni del na nogi. — Stekleničica z rabilnim navodom in ščetko velja 40 kr., tucat 3 gl. 50 kr.

Cvet zoper trganje (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gl. 25 kr.

Marijacejske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gl., 3 tucati 4 gl. 80 kr.

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gl. 50 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanju, in skaženi želodec. — Škatulja 21 kr., 1 zavojček s 6 škatuljami velja 1 gl. 5 kr.

Vsa ta našeta in vsa druga zdravilna sredstva se dobijo v 292 20

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani z raven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo.

Naznanilo.

Dné 29. septembra t. l. vršila se bode pri c. kr. okrajnem sodišču v Cirknici od 10—12. ure dopoldne

prostovoljna javna dražba

v Anton Jeršanovo zapuščino spadajočih gozdnih parcel štev. 2114/99, 2215/3, 2114/101, 2215/1, 2114/100 in 2215/2 katastralne občine Bezuljak.

Te gozdne parcele obsegajo 62 oralov 912⁰, obstojé iz jelovine, katera se dá večinoma porabiti za trgovino ter imajo tudi lep naraščaj. Debla čez 14", ozirom 12" so po zvedenih zaznamovana in v skupinah precenjena.

Po dražbenih pogojih, kateri leže na ogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Cirknici pri podpisnem, prodajo se te parcele tudi posamezno, ter ima vsak ponudnik položiti 20% varščino.

Dr. Dragotin Treo,

odvetnik v Postojni.

496 3—3

Le še malo predstav.

Cirkus Henry

sloveča umetno jahalna družba

v Ljubljani, poleg Lattermannovega drevoreda.

Danes v sredo dné 26. septembra 1894

paradna svečanostna predstava

s sodelovanjem godbe c. in kr. pešpolka

Leopold II. kralj belgijski štev. 27

pod osebnim vodstvom nje kapelnika gospoda

A. Gretschka.

Najbolje aranžovani program.

Jutri v četrtek dné 27. septembra 1894

507 1

Velika predstava.

Dunajska borza.

Dné 26. septembra.

Skupni državni dolg v notah	98	gl. 70	kr.
Skupni državni dolg v srebru	98	"	70
Avstrijska zlata renta 4%	124	"	50
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	97	"	90
Ogerska zlata renta 4%	122	"	"
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	96	"	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1040	"	"
Kreditne delnice, 100 gl.	873	"	"
London vista	124	"	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	"	95
20 mark	12	"	86 ¹ / ₂
20 frankov (napoleonodor)	9	"	86 ¹ / ₂
Italijanski bankovci	45	"	20
C. kr. cekini	5	"	89

Dné 25. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	148	gl. 75	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	156	"	"
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	195	"	50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96	"	30
Tisine srečke 4%, 100 gl.	143	"	50
Dunavske vravnave srečke 5%	127	"	75
Dunavsko vravnave posojilo l. 1878	107	"	35
Posojilo goriškega mesta	"	"	"
4% kranjsko deželno posojilo	67	"	50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	"	60
Priporitetne obveznice državne železnice	220	"	"
" " južne železnice 3%	163	"	25
" " južne železnice 5%	127	"	75
" " dolenskih železnic 4%	98	"	50

Kreditne srečke, 100 gl.	196	gl. 40	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	140	"	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	17	"	70
Rudolfove srečke, 10 gl.	24	"	"
Salmove srečke, 40 gl.	69	"	50
St. Genois srečke, 40 gl.	71	"	50
Waldsteinove srečke, 20 gl.	51	"	"
Ljubljanske srečke	25	"	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	169	"	25
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3310	"	"
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	493	"	"
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	112	"	30
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75	"	"
Montanska družba avstr. plan.	86	"	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	176	"	"
Papirnih rubljev 100	133	"	50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanju, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.